

Til:	Fakultetsstyret
Fra:	Studiedekanen
Møtenr.:	2/2021
Saksnr:	D-SAK 3
Møtedato:	11.06.2021
Notatdato:	03.06.2021
Saksbehandler:	Barbro Kolbjørnsrud/Kari Marie Pound Davies

Studiebarometeret 2020 og arbeidslivsrelevans i studieprogrammer

Studiebarometeret 2020 viser at våre studenter generelt er godt fornøyde med fakultetets studieprogrammer. Imidlertid skårer de programmene våre lavt (snitt 2,6 på en skala fra 1-5) på opplevd tilknytning til arbeidslivet for andre år på rad, og med fallende kurve siste fem år (vedlegg: Studiebarometeret 2016 – 2020). De fleste enheter på fakultetet har programmer med utfordringer med hensyn på studentenes vurderinger av arbeidslivsrelevans. Bachelorprogrammene med lavest skåre er Offentlig administrasjon og ledelse (1,7), Psykologi (1,8) og Statsvitenskap (1,8). Høyest skåre har Utviklingsstudier (3,0), som har hatt et stabilt nivå de siste 5 år. Programmet med størst nedgang fra 2019 er Offentlig administrasjon og ledelse, som har gått fra 3,0 (2019) til 1,7 (2020). Lavest skåre av masterprogrammene har Human Geography med en skåre på 2,0 på siste års Studiebarometer. Social Anthropology har hatt størst økning i skåre, fra 2,2 (2019) til 3,2 (2020). PECOS, OLA og Statsvitenskap har også vist en økning fra 2019. Kanskje noe overraskende, særlig med tanke på at Profesjonsstudiet i psykologi er rettet mot en beskyttet tittel i helsevesenet med stor etterspørsel i arbeidsmarkedet, har også dette programmet vist en viss nedgang i studentenes vurdering av tilknytning til arbeidslivet (nedgang fra 2019-2020: -0,3 ('Jeg får innføring i hvordan jeg kan formidle min egen kompetanse til potensielle arbeidsgivere') og -0,4 ('Det er muligheter for å jobbe med prosjekter/oppgaver i samarbeid med arbeidslivet').

Det er et tankekors at studentenes rapportering av arbeidslivsrelevans på vårt fakultets studier viser nedgang i 2020, som er et år hvor en rekke samfunnsutfordringer har vært særlig aktualisert, blant annet knyttet til pandemi, økonomi, psykiske helse, bærekraft, teknologi og demokrati, og der en rekke av fakultetets vitenskapelig ansatte har bidratt aktivt med sin kompetanse både i formelle og uformelle fora (jfr. Fakultetets Årsrapport for 2020).

Som nevnt har SV-fakultetets skårer på Studiebarometeret innenfor arbeidslivsrelevans imidlertid vist en nedadgående tendens siden 2015, slik at svake skårer ikke bare kan tillegges særlige forhold ved pandemien. Det er grunn til å anta at studentenes opplevelse av arbeidslivsrelevans har betydning for viktige områder for læring, som studiemotivasjon og læringsmiljø, faktorer som igjen henger sammen med overordnede studiekvalitetsindikatorer som studiepoengsproduksjon og frafall. I arbeidet med SV-

fakultetets strategi 2030 på studiesiden må utvilsomt arbeidslivsrelevans framheves ytterligere, og trolig må man også søke nye innfallsvinkler til dette området.

Eksisterende strategiske føringer for arbeidslivsrelevans i høyere utdanning

Arbeidslivsrelevans er et sentralt utdanningsstrategisk satsningsområde både nasjonalt, på UiO og på SV-fakultetet og våre enheter. Eksempelvis finner man dette i Regjeringens forslag for å skape bedre sammenheng mellom utdanning og arbeidsliv i Meld St. 16 (2020–2021) Utdanning for omstilling. Her vektlegges blant annet praksis i flere studier, flere delte stillinger mellom utdanningsinstitusjoner og arbeidslivet, og mer aktive læringsformer som minner om arbeidslivet. Utdanningsinstitusjonene oppfordres til å bruke et bredt spekter av virkemidler for å fremheve og aktualisere arbeidslivsrelevansen i studiene. UiO Strategi 2030 slår fast at UiO skal øke utdanningenes forskningsnærhet og arbeidslivsrelevans og studentenes bevissthet om egen kompetanse. SV-fakultetets strategi 2030 er som kjent under utarbeidelse. Arbeidslivsrelevans har imidlertid vært et satsningsområde for vårt dekanat fra vi startet i januar 2021, og i fakultetets årsplan for 2021-23 er Samfunns- og arbeidslivsrelevante studier et eget målområde som det allerede arbeides aktivt med.

Hensikten videre i dette notatet er å informere kort om status om allerede pågående arbeid for å styrke arbeidslivsrelevans på våre emner og programmer.

Pågående tiltak på fakultetsnivå for styrking av arbeidslivsrelevans

Arbeidslivskoordinator

Fakultetets arbeidslivskoordinator tiltrådte sommeren 2021 i full stilling, og arbeider med alle elementer av fakultetets arbeidslivsrelevanssatsning. Denne innebærer i tillegg til egne initiativer, samarbeid og koordinering både opp mot enhetene, øvrige tjenester på fakultetet som bla. formidling/kommunikasjon, studiekvalitet, samarbeid med andre fakulteter og sentrale tjenester på UiO, samt i deltakelse i internasjonale fora for arbeidslivsrelevans i høyere utdanning.

Fokus på arbeidslivsrelevans i møter og fora

Arbeidslivsrelevans i programmene har siden 2021 vært innført som et fast tema på Forum for studiespørsmål og møter mellom studiedekan og SVSU, i tillegg til studiedekans representasjon i sentrale fora på UiO så som Samarbeidsforum universitet/arbeidslivet, UiO's Læringsmiljøutvalg og i Utdanningskomiteen. I interne møter på SV-fakultetets studieside legges det vekt på erfaringsdeling og profilering av SV-fakultetets gode eksempler, herunder: nominering av Prosjektforum til Utdanningsprisen 2021, ISVs praksisemne på master og ISS sitt bidrag til Oslo CityStudio på diverse presentasjoner, lanseringen av Arbeidslivsrelevansmeldingen (Meld. St. 16 2021-2021), og arbeidslivsportalen. Fakultetet legger vekt på å støtte opp under og framheve studentenes initiativer til

å ha kontakt med arbeidslivet, gjennom profilering av arbeidet til Næringslivsutvalget og bidrag fra arbeidslivskoordinator.

Oppfølging av arbeidslivsrelevans i studiekvalitetsarbeidet

Fakultetet vektlegger enhetenes satsning på arbeidslivsrelevans i fakultetets ordinære og planlagte program-gjennomganger. Arbeidslivsrelevans er denne våren satt inn et særlig rapporteringspunkt for fakultetets skriftlige programgjennomganger av hele fakultetets portefølje, og det er planlagt gjennomføring av oppfølgingsamtaler med programansvarlige og utdanningsledere på programmer der arbeidslivsrelevans har vist seg å være særlig utfordrende. Arbeidslivsrelevans har også vært fast tema i dialogmøter etter eksterne evalueringer av fakultetets tverrfaglige BA-programmer. Arbeidslivsrelevans inngår nå som et eget vurderingspunkt i fakultetets gjennomganger av oppdaterte emne- og programsiders læringsmål og vitnemålstekster. Målsettingen er at arbeidslivsrelevans skal framgå tydelig av alle våre program-, emnebeskrivelser og læringsmål.

EILIN – Eilert læringsnettverk

Fakultetet er, dels via midler tildelt etter søknad fra UiO sentralt, og dels via midler fra fakultetsstyret, i ferd med å opprette et nettverk som skal bringe sammen engasjerte undervisere fra enhetene sammen med teknisk og pedagogisk kompetanse på både fakultets- og UiO-nivå for å skape et fagnært forum for utvikling av relevante og virksomme studentaktive læringsformer. Eksempler er casebasert læring, utfordrings- og problembasert læring, innføring av ulike former for ferdighetstrening og praksiselementer, som alle har elementer som kan bidra til å styrke studentenes opplevelse av samfunns- og arbeidslivsrelevans underveis gjennom studieløpet.

Samarbeid om utvikling av karrieretjenester (Bachelor og Master)

Tilgjengelige studier og kandidat- og studentundersøkelser gir et entydig bilde av at studentene innen disiplinutdanninger mangler kunnskap om hva kompetansen deres består i, og hvordan kompetansen kan brukes i arbeidslivet.

UiOs kandidatundersøkelse (2018) dokumenterer at kandidater som evner å sette ord på egne kompetanser, i større grad oppgir at de har en relevant stilling i både nåværende og første jobb. I tillegg øker det sjansen for at kandidatens hovedaktivitet er yrkesaktiv. I «Evaluering av arbeidslivsrelevans i disiplinutdanninger (2020)» skisserer komiteen en felles utfordring: at ferdigheter som programmene vurderer som viktige for arbeidslivsrelevans, må gjøres mer eksplisitte for studentene. Utdanningen bør med andre ord inneholde både deltakelse i undervisning og øvelse i bruk av ferdigheter og refleksjon og kunnskap om hva studentene lærer og hvordan kunnskapen kan brukes. I den ferske stortingsmeldingen om økt arbeidslivsrelevans i høyere utdanning (2021) vektlegges også sammenhengen mellom studiegjennomføring og studentenes opplevelse av at utdanningen er relevant, og at det bør tydeliggjøres hvordan studieprogrammene forbereder studentene på arbeidslivet.

Nasjonalt kvalitetsrammeverk for karriereveiledning (2021) vektlegger at karrierelæring handler både om å lære seg noe nytt, og å bli bevisst på å aktivere den kompetansen en allerede har. Strukturert karrierelæring kan skje gjennom å tilrettelegge for ulike aktiviteter og formater: eksempelvis individuelle karriereveiledningssamtaler, gruppeveiledning, undervisning og digital samhandling.

Karrierelæringsaktivitetene kan være spesielt tilrettelagt med karrierekompetanse som eksplisitt mål, eller de kan være del av andre læringsaktiviteter der karrierekompetanse blir et ekstra læringsutbytte, f.eks. studentaktive læringsformer.

SV-fakultetet og Karrieresenteret ved UiO har initiert et samarbeid mellom SV, MN og Karrieresenteret for utvikling av karrieretjenestene. Målsettingen er at vi skal tilby studentene integrerte karrieretjenester som er tilpasset der studentene er i studieløpet, og at vi har en hensiktsmessig organisering av tilbudet. Målsettingen er også å bygge studentenes forståelse av egen kompetanse og kunnskap om fremtidige jobbmuligheter, og støtte opp om programmenes arbeidslivsrelevans.

Alumni-virksomhet på fakultetet

Alumni er en ressurs som rollemodeller fra sine programmer og som relevante representanter fra arbeidslivet. Fakultetet ønsker å kartlegge eksisterende ordninger og behov for engasjement av alumni både i strategiprosesser, evalueringer, undervisning og studentkontakt. Alumni-virksomhet bør tilrettelegges slik at det er en ressurs for enhetene og studenter, og opplevd verdi for alumni. Måltsett og aktiv alumni-virksomheten styrkes studentens forståelse for egne karrieremuligheter, bygger relevant nettverk og forsterker enhetenes og fakultetets omdømme.

Enhetene - årsplaner 2021 – 2023

I tråd med SV-fakultetets desentraliserte organisasjonsmodell skjer mye av arbeidet for å styrke arbeidslivsrelevans i det konkrete arbeidet i emner og programmer på enhetene. Samtlige enheter har bedre arbeidslivsrelevans på sine årsplaner for 2021-23. ISS sitt emne Prosjektforum og deres bidrag til Oslo CityStudio, samt ISVs praksisemne på master og pågående arbeid for utvikling av et nytt praksisemne for bachelor i statsvitenskap, er noen av flere eksempler som vil bli presentert samlet for fakultetsstyret i en senere rapport, se nedenfor.

Videre arbeid med arbeidslivsrelevans som basis for ny SV-strategi 2030

Fakultetet ønsker som grunnlag for det videre strategiarbeidet å sikre en mest mulig målrettet, helhetlig og koordinert innsats for satsningen på arbeidslivsrelevans, som også støtter opp under enhetenes fagspesifikke satsninger på det samme. Dekanetet har derfor i samarbeid med enhetene opprettet en arbeidsgruppe som skal

1. Kartlegge planlagte og pågående tiltak på fakultet og på enheter

2. Peke på uutnyttede potensialer som kan ligge i uutnyttede tiltak og koordinering av slike både på enhets- og fakultetsnivå, og opp mot sentrale prosesser på UiO og nasjonalt/internasjonalt
3. Komme med anbefalinger om prioriteringer som styrker fakultetets mulighet til å nå sine strategiske mål både innenfor 2023 og fram mot 2030.

Arbeidsgruppen består av arbeidslivskoordinator, representanter fra alle enheter, studentutvalget og Karrieresenteret. NHO's kompetansedirektør Are Turmo, som også er medlem av UiO's Råd for samarbeid med arbeidslivet og varamedlem i fakultetsstyret på SV-fakultetet, har sagt seg villig til å spille inn i denne arbeidsgruppens arbeid.

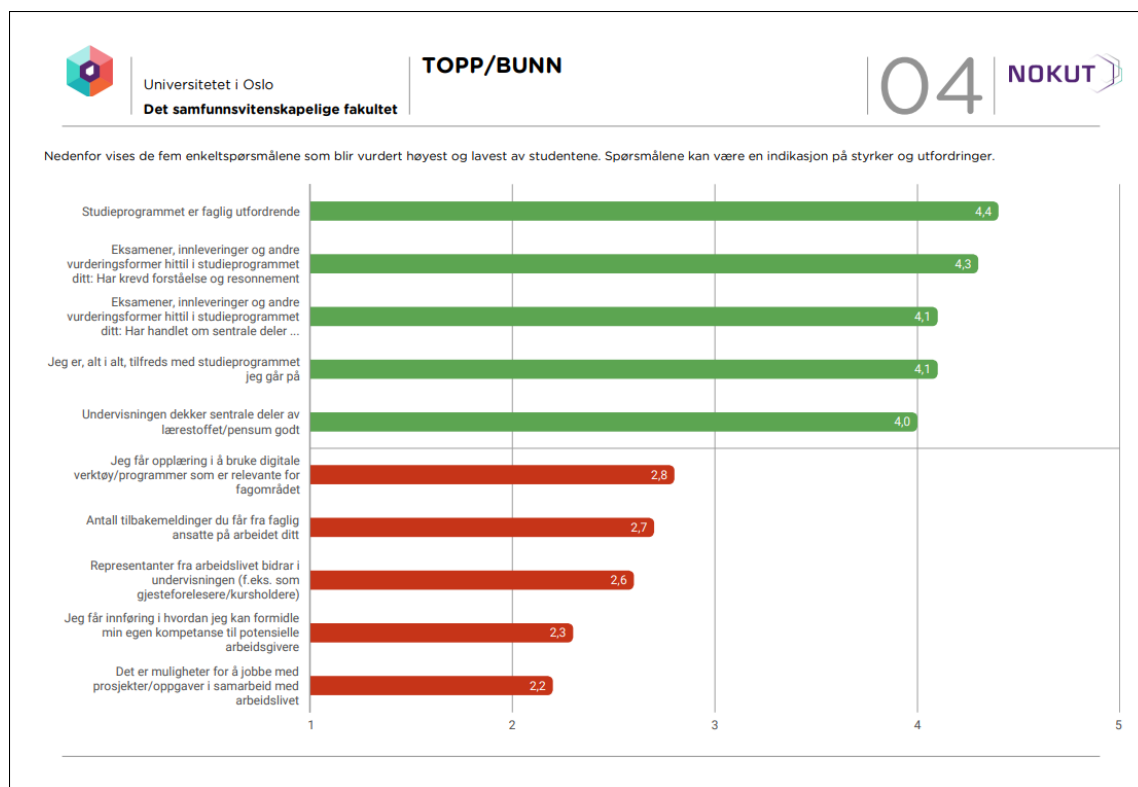
Arbeidsgruppens rapport vil bli levert til studiedekan som er oppdragsgiver ultimo september 2021, og bli forelagt fakultetsstyret som innspill til strategiarbeidet tidlig inneværende høst.

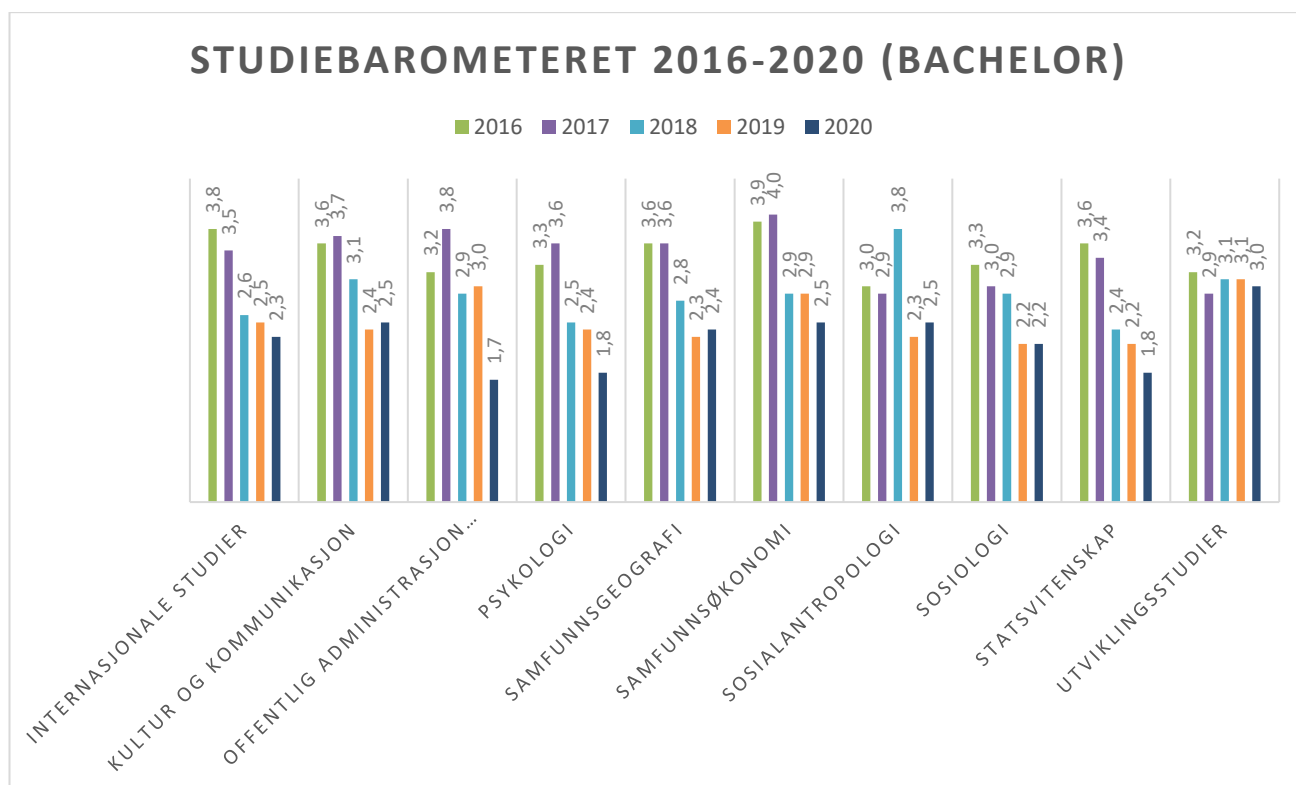
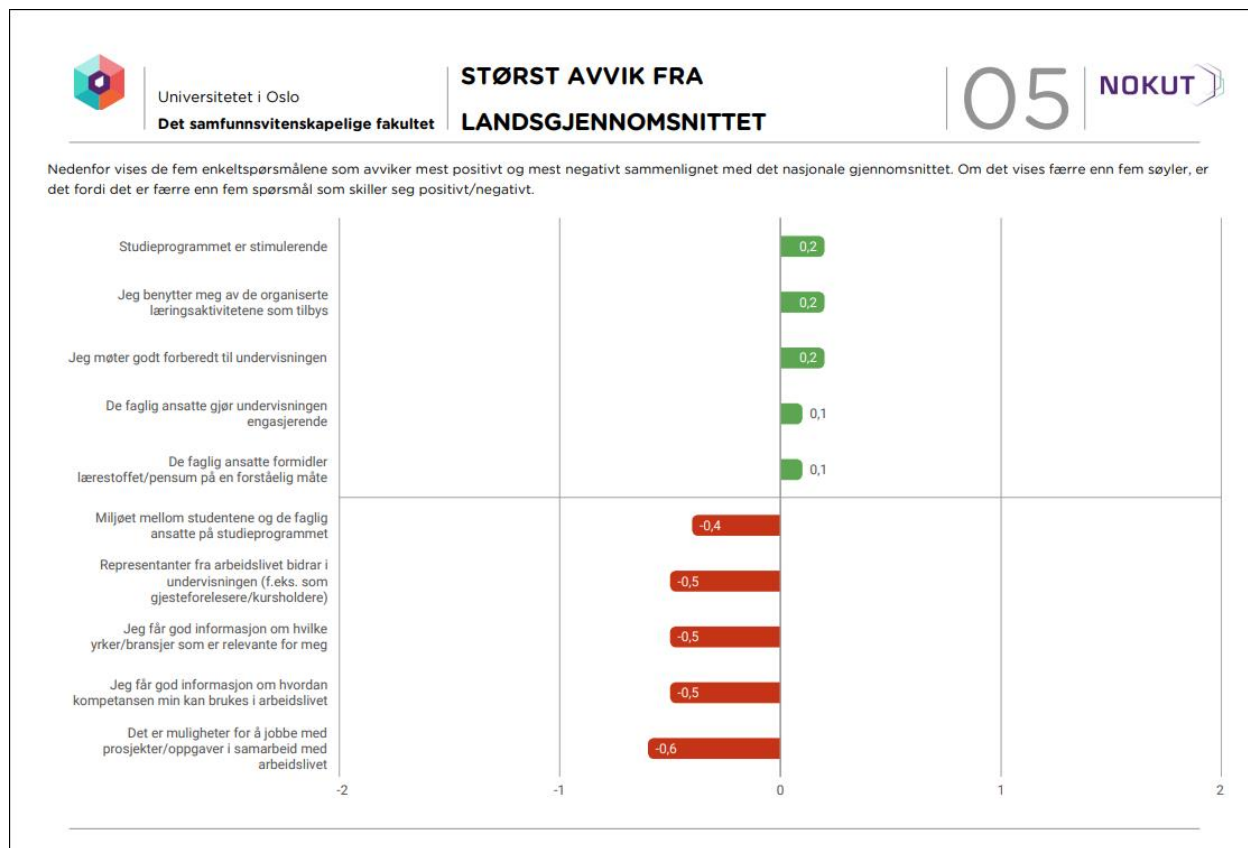
Referanser:

Meld. St. 16 (2020 –2021) Utdanning for omstilling. Økt arbeidslivsrelevans i høyere utdanning (2021).
Det samfunnsvitenskapelige fakultet, UiO, årsplan 2021 – 2023
Kompetanse Norge, nasjonalt kvalitetsrammeverk for karriereveiledning (2021)
NOKUT, Evaluering av arbeidslivsrelevans i disiplinutdanninger (September 2020)
NOKUT, Studiebarometeret 2016 - 2020
Rambøll, UiO Kandidatundersøkelsen 2018
UiO Strategi 2030

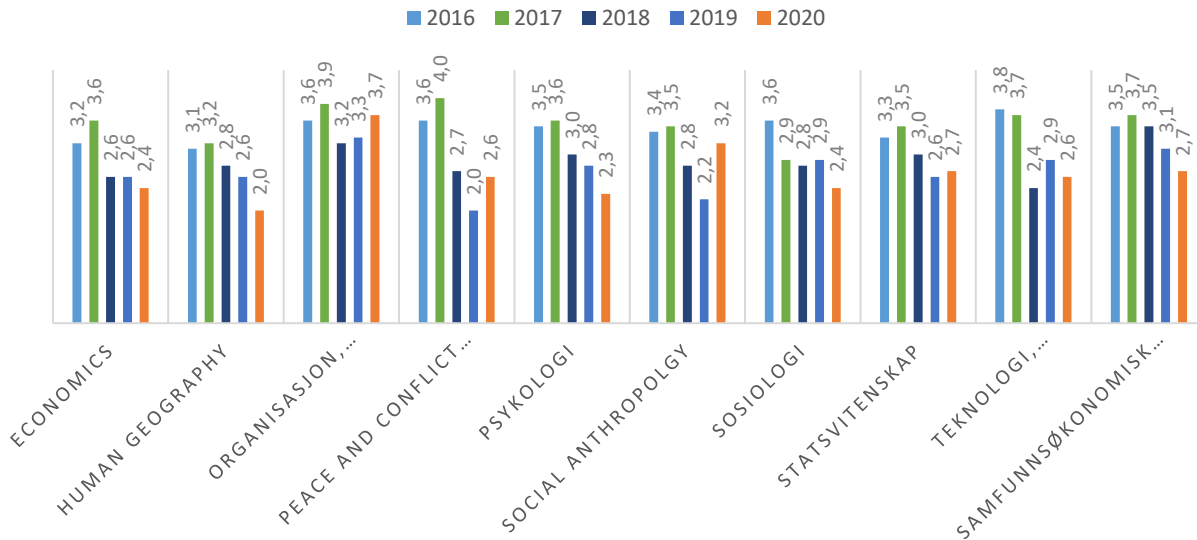
Oversikt over Studiebarometeret 2016 – 2020**Spørsmål om tilknytning til arbeidslivet:**

- Jeg får god informasjon om hvordan kompetansen min kan brukes i arbeidslivet
- Jeg får god informasjon om hvilke yrker/bransjer som er relevante for meg
- Jeg får innføring i hvordan jeg kan formidle min egen kompetanse til potensielle arbeidsgivere
- Representanter fra arbeidslivet bidrar i undervisningen (f.eks. som gjesteforelesere/kursholdere)
- Det er muligheter for å jobbe med prosjekter/oppgaver i samarbeid med arbeidslivet

STUDIEBAROMETERET 2016-2020 (MASTER)

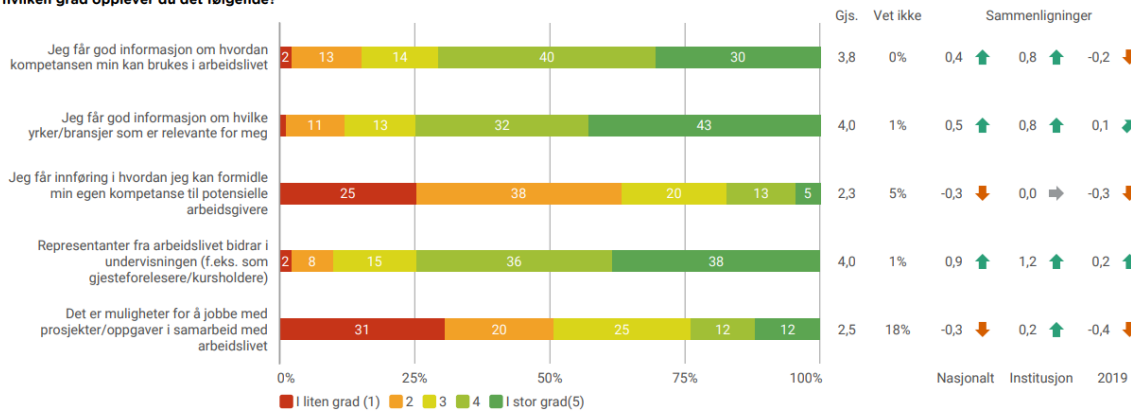
Universitetet i Oslo
Profesjonsstudiet i psykologi

RESULTATER

24 NOKUT

Tilknytning til arbeidslivet

I hvilken grad opplever du det følgende?

I 2020 inneholdt spørsmålsbatteriet Tilknytning til arbeidslivet fem spørsmål, mot seks spørsmål tidligere. Ett spørsmål ble tatt ut pga. lav relevans som følge av koronapandemien.

Trine Waaktaar
studiedekan

Kari Marie Pound Davies
assisterende fakultetsdirektør

Vedlegg:

- Vedlegg 1: Studiebarometeret 2020 – Fakultetsrapport
- Vedlegg 2: Studiebarometeret 2020 - Fordelt på underliggende enheter